

فرگرد
دوم و یکم ون دی داد

www.Ketab.ir

دکتر هوشنگ طالع

ردیبندی کنگره : PIR ۱۲۷۷	سروشناسه: طالع، هوشنگ، ۱۳۱۲
ردیبندی دیوبی: ۲۹۵/۸۲	عنوان و نام پدیدآورنده: فرگرد دوم و یکم ون دی داد (پیش‌داد)/دکتر هوشنگ طالع
شماره کتاب‌شناسی ملی: ۷۵۵۸۹۷۳	مشخصات نشر: لنگرود - سمرقند، ۱۳۹۹
Avesta- Criticism and interpretation: موضوع	مشخصات ظاهری: ۱۵۶، رویه
موضوع: اوستا	شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۷۷۵-۷۶-۲
Avesta: موضوع	وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

استانیات سمرقند

فرگرد دوم و یکم ون دی (دانش دار)

دکتر هوشنگ طالع

چاپ نخست - اردیبهشت ۱۴۰۰

شمارگان: ۴۰۰

طرح روی جلد و صفحه آرایی: مریم السادات موسویان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۷۷۵-۷۶-۲

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است

حق چاپ برای مولف محفوظ است

نشانی: لنگرود - خیابان شهید جمشیدی - بنیست آرمان - شماره ۲۴۵

تلفن و نمایر: ۰۱۴۲ - ۵۲۲۳۹۴۴

samarghandpub@yahoo.com

فهرست نوشته‌ها

۵	پیش‌گفتار :
۵	دیدی نو بر علم تاریخ
۸	دیدگاهی نوین بر رویدادها
۱۱	درآمد
۱۳	گفتار یکم : اوستا
۱۴	بخش یکم : اوستای کهن
۲۳	بخش دوم : اوستای تو
۲۶	بخش سوم : گاهان
۲۹	بخش چهارم : یستنه
۳۲	بخش پنجم : یشت‌ها
۳۴	یکم : آبان‌یشت
۴۳	دوم : تیر‌یشت
۴۴	سوم : کوش‌یشت
۴۸	چهارم : مهریشت
۵۲	پنجم : رُسن‌یشت
۵۷	ششم : رشن‌یشت
۶۰	هفتم : بهرام‌یشت
۶۱	هشتم : رام‌یشت
۶۷	نهم : ارت‌یشت

۷۰	دهم : استادیشت
۷۱	یازدهم : زامبادیشت
۸۲	بخش ششم : ویسپرہ
۸۳	بخش هفتم : خردہ اوستا
۸۴	بخش هشتم : ون دی داد
۹۵	گفتار دوم : ایران کهن
۹۶	بخش یکم - گذر از اسطوره به تاریخ
۱۰۲	بخش دوم - بخش بندی تاریخ ایران
۱۰۴	بخش سوم - هنگام شناسی تاریخ ایران که
۱۰۷	سه هزاره‌ی چهارم
۱۱۹	گفتار سوم : فراگشت تاریخ تمدن و فرهنگ ایران
۱۲۰	بخش یکم : هزاره‌ی یکم
۱۲۳	بخش دوم : هزاره‌ی دوم
۱۲۸	ایران و ورگان
۱۳۰	بخش سوم : هزاره‌های سوم و چهارم (کوچ)
۱۴۰	کنوسبینتا
۱۴۵	نوروز
۱۴۷	پی‌نوشت‌ها
۱۵۵	کتابنامه

پیش‌گفتار

دیدی نو، بر علم تاریخ

موری بر تنهٔ درختی لانه داشت. آوندی از آن درخت، چونان جویباری از کنار آن لانه می‌گذشت و همواره بر مور، زمزمه می‌کرد. روزی آن مور به بی‌جویی برخاست و با سنگینی خود، روی به پایین نهاد. همراه آوند برفت، ^آما به ریشه‌های درخت رسید. همراه آن ریشه‌ها، ژرفای زمین را کاوهید و ساداش بسیار به لانه باز گشت. او می‌دانست که آوند، آن همه آب و خواراک (احکمه از دل خاک برمی‌گیرد). مور دانسمند، روزی شاهین تیزیمی از داشت خود باخبر ساخت. شاهین گفت: راست است، چنین می‌اورند؛ اما می‌دانی به کجا می‌برند؟ و میدانی اگر برای آن «بردن» نبود، هرگز نمی‌اورند!

دکتر محمد رضا عاملی تهرانی (ازیر، ناسیپ‌اللیسم، چون یک علم

بیش تر مردم، درس تاریخ را شرح خدادهای گذشته می‌دانند. با این برداشت، تاریخ به صورت درسی زاید و حدیثی بر مردگان جلوه‌گر می‌شود. گاه نیز به طعنه می‌گویند: تاریخ مربوط به گذشته‌هاست، بهتر است از مسائل امروز سخن بگوییم. باید دانست که تاریخ، تنها شرح حوادث گذشته نیست؛ بلکه تاریخ، علمی است برای توجیه هستی‌ها و رویدادهای امروز، در راستای شناخت سیمای مطلوب جهان فردا.

با این نگرش، علم تاریخ به معنای نوین آن، علمی است که استعدادهای یک ملت

فرگر و مکم ون وکی دادو (پیش^(۶))

را که واقعیت‌های جهان فردا خواهند بود، به ما می‌شناساند.
درست است که در بررسی‌های تاریخی، سروکارمان با گذشته است؛ اما این بدن
منظور نیست که گذشته را تنها در قالب گذشته بشناسیم.

پی‌جوبی درباره‌ی علل موجودیت‌های کنونی، گاه ما را به زمان‌های نزدیک و گاه، به
زمان‌های بسیار دور می‌کشاند. برآیند همین بررسی‌های استعدادهای یک ملت
را برای حرکت به سوی آینده نشان می‌دهد و تاثیر سامان‌های گوناگون فکری را بر
پیکره‌ی ملت‌ها، آشکار می‌کند.

سرانجام همین بررسی‌های است که خمیر مایه‌هایی را که در آینده قابل به کارگیری
خواهند بود، به ما می‌نمایاند. باید بدانیم که علم تاریخ و بررسی‌های تاریخی است که
اراده‌ی ملت‌ها را در آینده‌ی آن‌ها، موثر می‌سازد؛ زیرا:

واقعیت‌های جهان فردا، در قالب استعدادهای جامعه‌ی
امروز وجود دارد

مردم می‌توانند با توجه به استعدادهای موجود، به پیروزش جنبه‌ی ویژه‌ای از آن برداخته
و جامعه را به سوی گزینه‌ای که استعداد آن را دارد، به حرکت آورند.
البته این سخن، بدان معنا نیست که اجتماع می‌تواند هر تحولی را که دل خواه اوست،
از قوه‌به فعل درآورد؛ بلکه جامعه، تنها توان پیاده کردن برنامه‌هایی را دارد که موجبات
آن در تهاد جامعه، وجود داشته باشد.

در این برداشت از مساله، جامعه چونان شخصیتی است که می‌تواند، استعدادی را بر
استعداد دیگری ترجیح داده و در این فرآیند، به آینده شکل ویژه‌ای ببخشد.

عامل گزینش نیز خود از پدیده‌ها و نهادهای اجتماعی است؛ اما اثر آن، معطوف به
آینده است. به گفته‌ی دیگر: اثری که گذشته و حال، بر آینده می‌گذارند، موجب پدید
آمدن نیرویی می‌گردد که کشش آن بر زمان حال، احساس می‌شود.

هنگامی که ساختمانی برپاست، می‌توان تاریخ ساخت آن را در قالب شرحی از حوادث

گذشته، بررسی کرد. یعنی: می‌توان مشخص کرد که «پی» ساختمان در چه زمانی کنده شده، چه زمانی دیوارهای آن را ساخته‌اند و چه زمانی، درهای آن را نصب کرده‌اند و ...

اما ساختمانی که هنوز ساخته نشده است، با کشش خود، برنامه‌ی کار را نشان می‌دهد. در اصطلاح می‌گویند: ساختمان به این شمار «آجر»، به این شمار «در» و ...، نیاز دارد.

گذشته‌ها، تنها امروز را نساخته‌اند؛ بلکه فردا را نیز خواهند ساخت. تاریخ به ما نشان می‌دهد که با چه استعدادی، امروز پدید آمده است و با استعدادهای موجود، چگونه فردایی پدید خواهد آمد.

سرانجام، تاریخ به ما می‌نمایاند که کدام یک از حرکت‌هایی که امروز وجود دارد، نشی از کشش جهان فرداست.

خواسته‌های یک ملت، عبارت است از کشش‌هایی که جهان فردای آن ملت، بر مردم امروز تحمل می‌کند، تحمیل نمی‌پذیر که امروز با هزاران وسیله، موجبات آن را فراهم می‌سازیم.